

ŠIBENSKE NOVOSTI

Izlazi svake subote. — Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin. — Telefon interurban br. 47.
Oglasi po cijeniku. — Predplata 5. Dinara mjesečno.

Broj 16.

Šibenik, subota 14. juna 1930.

Godina I.

Zlonamjieran članak.

Ustupamo prostor jednom aktivnom radniku na podizanju i napredku Šibenika da odgovori „Glasi“ na njegov članak „Jedan pogled na Šibenik kao centar Sjeverne Dalmacije“ eda se čuje i druga strana.

Gospodine uredniče!

Najljepše bi Vas molio da mi ustupite malo prostora u „Šibenskim Novostima“, jer mi je namjera, da odgovorim uvodničaru „Glasa Privredno-kulturne Matice za Sjevernu Dalmaciju“, koji se je „udostojao“ da nas, — to jest naš grad — takne svojim čijenjenim perom koje ima tendenciju, dapače, da bude bodljikavo i auktoritativno.

Vaš, ili bolje, naš list „Šibenske Novosti“ iznijele su mnogo štosta, i to, negda, u vrlo ostrom i ukoravajućem tonu o nedostacima nas sviju oko rada za napredak našeg roduog grada. Ali „Šibenske Novosti“ nisu se služile cinizmom i ako su negda u svom pisanju bile vrlo oštre, dapače, su neke društvene pojave znale začiniti i oštrom saticom, da potenciraju mane nas sviju, ili nas pojedinaca. Ali?! Druga strana pisanja „Šibenskih Novosti“ bila je vidna, a ta je: „Šibenske Novosti“, kad su nešto ukorile, osudile, napisale bi i to, kako bi se dotični problem zdravo načeo, da se još zdravije riješi. Od takove kritike nije niko hježao, jer je ona zdrava, korisna i može, dapače mora, da donese dobre rezultate.

U broju 65. „Glasa Privredno-kulturne Matice za sjevernu Dalmaciju“ izašao je članak pod naslovom: „Jedan pogled na Šibenik kao centar Sjeverne Dalmacije“ potpisan sa P. Povod tom članku, koji se nakon godine i po izlaženja „Glasa“ u našem gradu prvi put osvrnuo na Šibenik, dala je tobožnja izjava, koja je pala na „stolu mudraca“ (kojeg ste i Vi g. uredniče negda znali i dobro ukoriti) da „Glas“ nije našao za vrijedno, da se kroz čitavo vrijeme svojeg izlaženja osvrne na centar Sjeverne Dalmacije Šibenik. To bi imao biti po mom mišljenju samo formalni povod, dok kad malo dublje proučimo „pogled“ tako zvane Prosvjetno-Kulturne Matice na Šibenik iznešene u tom članku, vidimo da je povod mnogo dublji nego što biga htio nama servirati uvodničar „Glasa“.

Uziti u analizu samoga članka bilo bi suvišno, sa svim tim, što je u njemu svrstano lijep broj „mudrih“ izreka pobrautih od kojekuda: Od narodnih poslova, preko latinskih i talijanskih pa do Cervantesova Don Kihota. Može se ustvrditi samo to, da gospodin uvodničar nije uspio ništa bolje da dađe već jednu negativnu sliku kojeg bilo sporednijeg grada, a koji žive u sadašnjim teškim ekonomskim i privrednim nedaćama punim krize, kojoj nisu uzročnici oni koji je osjećaju, već joj se mora korjenje tražiti u dubljim problemima, u daljoj prošlosti u kojoj su kao glavni akteri funkcionirali baš gospođa okupljena oko „Glasa“. Možemo samo postaviti pitanje: „Jesam li ja kriv kad sam bolestan, a kad je uzročnik te moje bolesti Laš onaj čovjek, koji me nastoji prezirati radi nje?“

Ta slika grada Šibenika servirana nam sa visokog pjeđestala Prosvjetno-kulturne akcije Matice za Sjevernu Dalmaciju u toliko je lošije od slike koju prije istakosmo, što se uvodničar „Glasa“ popeo na proplanke Bukovice i iz te perspektive gledao nas. A iz te perspektive mi smo gledani i prije rata kad smo vodili ogorčenu borbu za narodna elementarna prava, za oslobodjenje od feudalizma, za „raspitanje“ našeg težaka da ne „prosijpje ljudske drčeve“ i da se nauči živeti kulturnog čovjeka; da ne spava u jari zajedno sa kravom, teletom, prasjetom i drugim domaćim životinjama, već da si priusti odmoran krevet, da košulju treba prati i nositi je čistu, jer kocenje

nekih parazita na ljudskom tijelu nije zdravo. Kad smo mi sve to radili i uradili gledani smo iz te visoke perspektive. I taj rad nije predstavljao nikakovu „kruhoborsku liniju“, već se njegovi rezultati ovdje. Ali durbin gospode oko „Glasa“ koliko je god sa visoka bio napet na ovaj naš grad, toliko se niže spuštao jednoj drugoj strani, gdje je tražio često puta da napase oko na onim, koji su taj naš rad pojako omčitali.

Da i mi malo poslovičimo. Isus Krist je rekao: u oku brata svoga vidiš trun, a u svojem ne vidiš „gredu“. Gospođa oko „Glasa“ nisu djeca, zutokljunci. To su stariji prokušani ljudi, kojima i po koja sjedina urešava glavu. Oni su u glavnom, manje više, izuzevši male iznimke, svi iz rajona Ravnih Kotara. Putovali smo po Ravnim Kotarima nedavno i uvjerismo se da i tamo svijet žive načinom i običajima kakvim je živio onda, kad se spustio sa Karpata, da se dapače, povlači i stara zla navika prirodna svima krajinama, a to je što narod kaže: „privatljivost“. Svaki čovjek i kao pojedinac i kao kolektiva, stremi napredku i kulturi, a kultura nije samo rasna, već je univerzalna, sveljudska. Prema tomu gospođa oko „Glasa“ bi morala, ili su već morala, jer ne dodoše jučer, već davno u život, da se pobrinu, kako bi ti ljudi preko postojeće i već potpuno oprobane rasne kulture, koju naslijediše od očaca, došli do načina da ekuse i onu opću sveljudsku, koja je upućena u tabor sveljudskog progressa. Jesu li gospođa oko „Glasa“ u zadnjim decenijama radila u tom pravcu? Nisu! Jer da su radila, nebi se baš njihov uzi kraj označavao kao onaj, koji još žive i producira na najprimitivniji način.

Prema tomu treba pomesti najprije pred svojim

vratima, da onda možeš prigovoriti drugome zašto on to ne učini.

Kad je već pokušano da nam se u lice nabaci sva naša „mizerija“ začinjena sa mnogo zlobe i cinizma zašto nam se barem iz ljubavi u Isusu Kristu, ne savjetuje šta da činimo? „Čušnu“ nas se i dobro! Ali „drugi učitelji“ nakon čuske dođe i dobra poduka; to je barem praksa u školi. Zašto nas ne naučite dobru, već nam turate pred nos samo naše „mane“. Mi šibenčani imamo vrlo mnogo dobrog instinkta da majnunišemo ako ništa; da plagiramo, ako vidimo dobru stvar. Pokažite nam braćo rođena put u Meku. Vi već decenijama radite u raznim pravcima ljudskog napredka. Dajte da vidimo vaš rad! Gdje je on? Poći će mo ma koliko bilo daleko i ako se uvjerimo da je dobar, da vrijedi, da je donio plodove poći ćemo vašim stopama. Ali gdje su te vaše stope? Jesu li one markirane u ovoj dolini suza. Imade li njima traga? Ili ih briše vjetar ko praznu riječ.

To sam htio da reknem na uvodnik „Glasa“ jer, na koncu, ne osjetismo kroz ovu godinu i po blagodati njegova rada po naš grad, i koja mu muka dođe, te se rasplaka nad nama sada nakon toliko vremena.

Mi mu na njegovom radu, putu i putovanju želimo kao pravi kršćani sve dobro i svaki uspjeh, a kad prođe kraj ovog ukletog grada molimo ga neka ga mimoiđe kao što je to i dosada radio, jer nam reče: „de mortuis..... bene“. Ali još je bolje ni dobro ni zlo, jer je Šibenik živio i razvijao se i prije „Glasa“ i Matice, a dati će Bog da će ovaj kamen na kamenu ostati i poslije smrti tih dobrozelećih „prijetelja“ ovog našeg grada, (kojeg bi se dalo nadoknaditi sa nekoliko šatora!!)

U ovim vrućim danima ima ljudi, koji zaduže drugoga, jer mu priušte nekoliko minuta slatkog smijeha. Ako je to bila svrha članka u „Glasi“, onda smo mi zahvalni.

B.

ŠPILJA NA SLAPU KRKE KOD SKRADINA.

Povodom članka u posljednjem broju Šib. Nov. o špilji na slapu rado uzimam pero, da jače upozorim našu javnost o sakrivenim ljepotama Krke. Špilja nije „kao jedno malo otkriće.“ Svi koji su čitali moju knjižicu „Rijeka Krka“, nedavno štampanu, nalaze na strani 68 kratki podatak o pećini. Osim komesara pk. Frane Madirazze, koga spominju Š. N. pisao je o špilji D. Marko Vezić podlistak u zadarском Narod. Listu g. 1894. br. 39. Također prof. V. Miagostović u svom „Il nuovo cronista“ III. 116-118.

Pećina je bila otkrivena 1894., kad je inž. Vjek. Meichser kopao temelje stare elektro centrale. Ona u

prvom dijelu ima salu 14 m. dugu, 12 široku i 8 visoku, razdijeljenu stupovima u dva broda, a niz kupolu vise bijeli stalaktiti bizarnih forma, koji se mogu takmiti s najljepšima u Postojni. Kroz niski prolaz ulazi se u drugi dio pećine, koji također ima dvije lađe, odjelite kršnim stupovima. U trećem dijelu ima najfantastičnijih siga. Tu je neka ćelija, koji su prvi posjetioci nazvali „krstionicom sv. Jakova.“ Zatim se teren spušta do jezerca. Cijela je pećina duga oko 150 m., a široka do 80. Ukupna joj površina oko 1200 m². U pećini je dobar zrak. No dosada ona nije potpuno ni opisana ni fotografirana ni znanstveno proučena.

Već u doba kad je spilja bila otkrivena, bila je živa želja svih građana, da ostane netaknuta u svojim nijemim čarima, kako ju je dala priroda. Prof. Miagostović nadao se, da će pećinu zaštititi Zemaljski Odbor i Pokrajinska Vlada. Ali kroz nju je proveden kanal za vodu do električnih generatora. Iz nje su bili izneseni razni stalaktiti. Govori se, da je spilja bila nekima odavna poznata i da su se u njoj skrivali hajduci.

O ovoj pećini pisao sam pred tri godine prof. Girometti, poznatom pećinaru stručnjaku, da dođe k nama i znanstveno prouči naše podzemne tajne. Odgovorio mi je, da momentalno ne može doći, ali će nastojati to učiniti preko praznika. Pok. Klauđije Šupuk, suvlasnik pećine bio je pripravan poduzeti na sve troškove u ovom poslu. Nažalost sve je svrsilo u ništa. Ali moja je ideja bila i jest, da posjetioci Krke budu očarani ne samo ljepotama slapa, nego i pećine Šibenik bi imao s njom uraditi ono što je Split učinio s Vranjačom. Trebalo bi napraviti prolaze, putiće, uvesti elektr. svijetlo i t. d. Istina

POZOR!**CIJENJENE MUŠTERIJE****POZOR!****Stigao je bogati izbor poplina, etamina, dagmar svila, košulja, suncobrana, ručnika, i raznog pribora za kupanje.****Svim predmetima****cijene najpovoljnije.****A. VUKOREPA
ŠIBENIK****POMODNA TRGOVINA**

ZENSKA LJEPOTA JE MOĆ ŽENA!

Krema CITRON

iz prvog limunovog soka. Najnovija, krema proizvedena na znanstvenoj podlozi.

Dobiva se svagdje!

Krema ETOILE NOIRE

oslobađa kožu od svake nečistoće i čini teint nježnim i svježim.

Krema NARTA

steže za čas sve kožne ravnice a da ne posjeduje nikakovo astringirajuće sredstvo.

Gellé Frères Paris, 6, Avenue de l'Opera.

na Krki je sve privatno vlasništvo. Ali kad bi kod nas bilo više inicijative i smišljenog rada, lako bi došlo do sporazuma između vlasnika, općine, Putničkog ureda, i društva Šubičevca, koji su svi prvi pozvani za ovakav posao. Dapače mi bi trebali jedno agilno društvo za same slapove Krke, poput društva Plitvičkih jezera. Mnogo se toga hoće: urediti puteve,

podići pristojan hotel i restaurant, napraviti lager za automobile, pošumiti bregove, uvesti motorne čamce, postaviti mostiće, urediti nasade, česme i ostalo.

Sve je to lijepo, ali dok bude — „proći će mnogo barila Krke.“

D. Krsto Stojić

Gospodarske Novosti

Pripreme za jeseni XIV. Zagebački zbor.

Graditeljska izložba, veliki specijalni sajam gradjevinarstva, hotel, kuća i kuhinja. — Medjunarodni kongres graditelja u Zagrebu. Željeznički popust 50 posto.

Saznajemo od uprave Zagrebačkog Zbora da je od Generalne direkcije državnih željeznica upravo stiglo riješenje, kojim se za izložke kod XIV. Zagrebačkog Zbora 13.—22. IX., u čijem okviru će biti i prvi specijalni sajam uzoraka gradjevinarstva, hotela, kuće i kuhinje, odobrava popust od 50 posto na taj način, da neprodani izložci mogu biti besplatno otpremljeni natrag u svoje ishodište. Analogni popust odobren je i za izlagače i posjetioce Zbora. Oni će plaćati na polasku čitavu kartu, koja im istom prugom, u istoj vrsti voza i istim razredom važi ujedno za besplatni povratak. Analogne željezničke popuste od 25—33 posto odobrile su i sve susjedne države. Osim spomenutih specijalnih sajmova biti će organizirana i izložba graditeljskih radova, zatim specijalni sajmovi za tekstilnu industriju, konfekcionirano krzno, kožu i izradjevine iz kože, prehrambenu industriju, plin, domaći ugljen, te poljoprivredu. Istodobno priređuje Zagrebački Zbor u stajama nove gradske klaunice kod novog sajmišta 13. i 14. IX. izložbu i sajam domaće rasplodne stoke, a 20. i 21. IX. s odobrenjem ministarstva poljoprivrede prvi puta sajam inozemne rasplodne stoke iz Švicarske, Austrije, Madjarske i Njemačke.

Sve ove jesenske priredbe Zagrebačkog Zbora privući će bez sumnje u Zagreb veliki broj stranaca i kupaca, tim više što će se u to vrijeme osim velikog internacionalnog kongresa graditelja držati i razni drugi kongresi i sastanci. Kod organizacije graditeljske izložbe i gradjevinarskog sajma suradjuju sa Zborom odnosno stručne ustanove i Savez hrvatskih obrtnika, koji se naročito zauzima da domaći obrt svih gradjevnih struka bude dostojno zastupan. I pripreme za sve ostale specijalne sajmove vrše se po uputama naročitih stručnih odbora, u kojima naši najbolji stručnjaci u interesu stvari i uspjeha suradjuju s upravom Zagrebačkog Zbora.

Kredit obrtnicima iz prihoda državne klasne lutrije. Komora za trgovinu, obrt i industriju u Zagrebu primila je od Državnog zavoda za unapređenje industrije i obrta obavijest, da će se u budućee pojedinim obrtnicima odobravati pomoći iz prihoda državne klasne lutrije samo u izuzetnim i specijalnim slučajevima i to samo onda, ako je rad dotičnog od opće koristi i potrebe po njegovu okolinu, zatim ako isti uvodi nove metode rada, ili novu vrst proizvodnje, koja je do sada bila nepoznata, a koja je od sumnjive koristi po zemlju i narod. Državni zavod obrazlaže to time, što je prije izvjesnog vremena kod

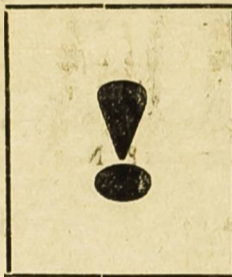
nas osnovana Privilegirana zanatska banka sa zadatkom, da obrtnicima odobrava novčane zajmove uz povoljne uslove, a kako su krediti Ministarstva trgovine i industrije, odnosno državnog zavoda za unapređenje industrije jedino namijenjeni za unapređenje obrta i kućne industrije, a u interesu podizanja domaće privrede, to je ministar trgovine i industrije odlučio da se ti krediti imaju u budućee upotrebiti samo za onu svrhu za koju su namijenjeni.

Novo lokomotive za državne željeznice. Stručna komisija ministarstva željeznica preuzela je ovih dana 30 normalnotračnih lokomotiva za brze vlakove na osam osovina. Lokomotiva je dobavila Njemačka na račun reparacija. Ministarstvo je razdijelilo te lokomotive po direkcijama, a u promet će biti puštene na 15. lipnja. Dostora će stići veća partija putničkih i teretnih vagona na račun reparacija iz Njemačke.

BOŽANSTVENA KOMEDIJA - PAKAO sa 76 ilustracija slavnoga Dorè-a, 364 strane formata 35/27 cnt. Preveo prof. Stj. Buzolić. - Uvezano u zlatu. Komad Din. 80.- Kod naručbe od 5 kom. 25% popusta! Naručuje se kod: Tiskare E. Vitaliani i Sin, Šibenik

Promjene na prijestolju Rumunjske.

U Rumunjsku se je vratio bivši nasljednik prijestolja Carol nakon četiri godine emigracije. Princ Carol je od svojeg naroda dočekan sa velikim oduševljenjem, tako da je od velike narodne skupštine izabran za kralja Rumunjske. On nosi ime Carol II. Dosadašnji kralj njegov sin Mihailo proglašen je nasljednikom prijestolja i velikim vojvodom od Alba Julije. Radi novo nastale situacije u zemlji vlada g. Maniua podnijela je ostavku kao i prelazna vlada g. Mitilenua, a radi se na tome da dođe do koncentracije vlade u kojoj bi bile zastupane sve stranke. Radi toga je kralj dao mandat za sastav vlade generalu Presanu vrhovnom komandantu za vrijeme rata. Novo nastalom situacijom došlo je do preloma u liberalnoj stranci, koja će time biti uvelike oslabljena.

POKVARENA OGLEDALA

možete popraviti odmah kod Tvornice ogledala i brusione stakla „KONKURENT“ Split, Bizantinska ulica br. 6.

ŠIBENSKA NEDJELJA.

„Šibenska nedjelja“ moja propast — Kako općina ženi općinare — Kako sanjam o krovu nad glavom. —

Sreće mi kad nebi morao nikako nebi pisao „Šibensku Nedjelju.“ Od puste vrućine izvali ježičinu ko vječni žid na svojem beskonačnom obilaženju po prašnim cestama. Natežeš nešto ko đon na cipelu i nikako ne pasuje. U ustima ti Sahara. Vikneš: „Niko donesi mi transport, bunar, česmu vode.“ I ispijaš, Bože dragi, kao da namjeravaš tući rekord, poći u Ameriku, garnirati se dolarima, vratiti se, lijenčariti i kafenisati, kao što naši mudri građani većinom „rade.“

Ali još gore možeš da doživis kad pišeš „Šibensku nedjelju.“

Sjedim nekidan u stampariji, u jednom predgradku, kojeg sam okrstio, radi umirenja savjesti, mojom redakcijom i nešto pišem. Upada jedan odlični građanin natmurena lica ko Zeus i pita gospođicu: „Gje je onaj što me onako bezočno napada u nedjelji.“ Gospođica ko lastavica klisnu na vrata. Štampar u mače u dubinu iza masina, a ja nesretnik ostadoh sam na mezevu. Vidim dobra biti neće!

— Jesam li ja građanin ovoga grada? — pita, sikti, pišti on i lupnu sakom po mom nesolidnom stolu. Sreće mi, sva se kula iz temelja ljuljnu. A meni srce opade nisko, nisko.

— Jeste gospodine, jeste odlični, uvaženi, poštovani građanin..... — meljem ja i polako izmičem u ćosak.

— Plaćam li ja tačno porez, gradske takse, one puste takse, a a a a...? — razvaljuje on usta od uha do uha i riče ko lav.

— Plaćate gospodine dragi, mili ljubljani gospodine... sitnim ja i premirem od straha. Dobra biti neće.

— Pa zašto vi mene onda poštena građanina strpaste u onu vašu neopranu nedjelju... ja ću vas..... i stiše šake, Bože prosti, ko maljeve, a oči mu zacaklile i krvave. Staje mi dah. Nervi me izdaju pamet. Mislim, te mi kucnuo zadnji čas...

A on poleti, ao poleti k meni ko orao!

— Stoj gospodine! — urliknem ja. On stade, a meni neka čudna sila povrati dar govora. Počeh mljeti ko vodenica: — Vidite dragi, mili gospodine, nisam vas ja, onako, iz zlobe metnuo. Sačuvaj Bože! Gdje bi ja Vas vrijeđao; ugledna i postovana građanina. Nego ja vas metnuh, jer ste Vi uvažen čovjek. A o kome se piše u novinama nego o uvaženim licima. Zamislite, medju kakvim ste odličnim personama bili u mojoj nedjelji..... i drobim ja kao da ću sutra za propovjednika, a njemu krutoča sa lica opada ko sminka, ko maska. I kad ja završih a njemu sinu smjesak, ko mjesec iza oblaka. Pruža mi svoju tešku ruku i oprasta grijeh: Veliko slavenko srce!

Ispraćam ga do vrata i brojim mu na uho sve naslove koji postojahu „va vremena ono“ u Kraljevina Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji; poglaviti, poštovani, svijetli, dragi, uvaženi i čudo toga, dok ga ne istisnuh.

Poslije toga dobio sam nervni napad. Pa ipak smo mi rasni!

Sjedim kod g. načelnika i čekam neko dobro po Šibenik kao što ga i on čeka sa najboljom voljom (dali će ga igda dočekati?) Ulaze dva općinara iz primorskog dijela općine.

Polako, već kako to naš narod, nastaju s noge na nogu, da nekako saberu misli.

— Što želite dobri ljudi — pita naš dobri načelnik.

— Eto gospodin načelnik tako došli ća ćete...

— Koje dobro... pita g. načelnik nestrpljivo.

— Ća ćete da van rečen gospodin načelnik....

ja san tija niku muljbu na vas činit....

— Ta reci jednom čovječe!

— Eto ženim se...

— Pa bilo ti sretno — odgovori g. načelnik udobrovoljen, jer ga ozlovoljuje samo pomisao kad mora da isplaćuje neke novce za općinu — tako i valja. Žena u kuću sreća u kuću...

— Ali ja san tija ka molit općinu da mi da čakod potpore... znate, zli su dnevi, ... a ko će me drugi pomoć vengo općina... veliki su troški za ženit se...

Izvršna stvar! Već sam i ja predao „muljbu“ velikom općinskom Jeri gromovniku za potporu i ženim se. Živila općina! A već sada raspisujem natječaj: — Tražim mladu lijepo, pametnu, strojnu djevojku da je oženim i to najozbiljnije, lijepo u crkvi, kako se dostoji. Miraz nepotreban jer će općina dati potporu, dakle: Plaćite općina! A mi ćemo sasma druge „brige“ brigati.

U Šibeniku se diže prva mansarda na kući g. Vase Čoka. Moj prijatelj, odgoneći muhu sa nosa, veli mi:

— Druže lako nama. Sada i bohemi će doći do krova nad glavom.

— Kako pobogu brate — čudim se i mislim na općinu. (Kud će moje misli već na općinu) — Možda se Uprava smilovala pa nam daruje komadić krova.

— Evo vidiš — kaže mi dalje prijatelj — G. Čok gradi mansardu. A mansarde su „bohemske majke,“ i ljudi pripovjedaju da je to za nas.

— Ej — uzdahno sam — kad bi to bilo, ali se u Šibeniku samo priča, priča, priča....

Uf, dosta je više stom nedjeljom ta i onako se ovo što napisah okopalo u znoju. Ali možete pročitati, jer sam posuo sa malko parfema, da ne odiše onaj ljetni, teški zadah....

Vijesti iz grada i okolice.

Gostovanje ljubljanskog dramskog kazališta.

Na svojoj propagandističkoj turneji gostovali su u našem gradu članovi ljubljanskog dramskog kazališta sa svojim najodličnijim i najboljim silama. Nije nam namjera, da ovdje donesemo kritički prikaz njihove savršene igre, jer su to učinila mnogo kompetentnija pera hrvatske metropole — Zagreba. Naša je namjera samo to, da istaknemo da smo, u prvom redu, ostali iznenađeni; najdublje i najugodnije iznenađeni, a drugo: naša je velika nezgoda, da ne uzmemo drugi izraz, da mi sa Slovencima nemamo, i nismo nastojali da uspostavimo bilo kakove kulturne veze. Sve se vršavalo na tome, da je jedan mali dio naših studenata svršavao svoje studije u Ljubljani. I sa prestajanjem studiranja, prestala bi i svaka veza sa narodom preko Sutle uvećenim duboko u Alpske bregove.

O kulturnom razvoju Slovenaca vrlo se malo zna, osobito kod nas u Dalmaciji. Rijetki su oni koji su pročitali neku stvar iz slovenačke literature. Sve se većinom svodi na to, da znamo nabrojiti nekoliko vrijednijih slovenačkih literarnih imena kao: Gregorčiča, Kete-a, Cankara, Župančiča; time se umiruje savjest i svršava.

Vjerovali smo da su naša slovenačka braća na velikoj kulturnoj razini i da u tome ni malo ne zaostaju za svojim susjedima Njemcima, ali nas je gostovanje ljubljanskog dramskog teatra u tome potpuno utvrdilo. Pružili su nam rijetke časove uživanja u dramskoj umjetnosti. Prikazali su nam se sa Golarevom „Udovicom Rošlinkom“ i Cankarevom „Sabižni u dolini svetoflorijanskoj“ onakvi kakvi su na svom domu u svagdanjem zbivanju njihova sela, njihovih „vasi“. Sve role bile su obrađene izcizelirane istinske, od najmanje do najveće, sa čvrstom homogenu vezanom igrom, koju smo mogli vidjeti jedino kod hudožestvenika. A sa francuskim komadom „Pretnjom (La menacé)“ od Fronbaie-a dokazali su nam, da kao što su jaki i savršeni u svome nacionalnom reparoaru, isto tako igraju i onaj nenacionalni tuđi sa opće društvenom, gradskog notom.

Posjet nije bio zadovoljavajući. Mnogo je tomu doprinijelo sparno vrijeme, mnogo kriza koja svagdje caruje, ali mislimo najviše skepsa, jer smo mnogo, mnogo puta bili razočarani sa onima koji su prije njih dolazili kao nosioci dramske umjetnosti. Naš je grad uvijek po tradiciji imao veliko razumjevanje za dobru kazališnu igru.

Mi smo ih upoznali. Utisak koji su ostavili u našoj sredini i kao umjetnici i kao ljudi ostat će nezaboravljen. I kad nam jednoga dana stignu u teatarskoj sezoni Šibenik će ih dočekati kao stare znance i prijatelje i pokazat će na vidan način da voli Slovence i njihov dobar teatar.

KAVANA „ŠIBENIK“

U Beogradu (Karadžićeva ulica 18).

Preporuča, prigodom svesokolskog sleta, Šekola Kraljevine Jugoslavije, svim sokolima Šibenika i okolice svoju izvršnu dalmatinsku kuhinju i naša originalna šibenska vina. Svak će se osjećati kao kod svoje kuće.

Cijene umjerene! Podvorba solidna i brza.

Vlasnici kavane „Šibenik“
Braća Laurić.

Obljetnica evakuacije. U petak 13. ovoga mjeseca navršilo se devet godina kako su naši krajevi evakuirani od talijanskih okupatornih trupa. Prigodom te obljetnice općina je izdala proglas na građanstvo u kom se ističe historijsko značenje te obljetnice. Građanstvo je tom prigodom okitilo kuće zastavama.

Rad oko proširenja „La Dalmatiëne.“ Kako čujemo, „La Dalmatiëne“ već je počela sa radovima oko proširenja svoje produkcije na još neke industrijske artikule osim karbita i kalcijeva cianamida. U tu svrhu, radi adaptacije i proširenja fabrike biti će ovog ljeta obustavljen za kratko vrijeme rad u sadašnjoj fabrici, da se poslije nastavi sa intenzivnom produkcijom koliko dosadašnjih artikala, toliko i bauksitnog cementa.

Radove oko adaptacije vodi, uz svoj obični posao u općini, ing. Mamazi, koji svaki dan posveti nekoliko sati tom radu.

Upozorenje trgovcima.

Upozoruju se svi trgovci živežnim namirnicama na propise Zakona od 8. februara 1930. = Službene novine br. 36 - XIII. o nadzoru nad namirnicama za život, koji je stupio na snagu 17. III. 1930.

U smislu propisa § 21. gornjeg Zakona zabranjeno je:

- 1). pakovanje, izlaganje, raznošenje i rasturanje namirnica za život na način štetan po zdravlje.
- 2). zaposlenje lica oboljelih od zaraznih bolesti, ili lica koja bi mogla zarazu prenijeti pri izradi, spremanju, smještaju, raznošenju i stavljanju u promet namirnica za život, time da svi namještenici kod prodaje živežnih namirnica, pekarnice, mesarnice, moraju svakih 6 mjeseci donijeti svjedožbu, da ne boluju od tuberkuloze ili koje druge zarazne bolesti;
- 3). upotreba škodljive boje, začina i sredstava pri proizvodnji preradbi i prometu namirnica za život;
- 4). proizvodnja sredstava za falsifikovanje namirnica za život;
- 5). upotreba štetnih ili otrovnih sredstava za čišćenje i održavanje aparata, sudova i alata;
- 6). promet sirovinama i namirnicama za život podležnim kvarenju.

Ko povredi ove propise kazniti će se do 1 mjesec ili novčano do 10.000 Din., a u težim slučajevima mogu se primjeniti obe kazne.

Prema tomu ne smiju se životne namirnice umotavati u bilo koji papir ispisan ili štampan, nego to mora uslijediti na čistom papiru. Životne namirnice ne smiju se izlagati otvorene, već sve moraju biti zatvorene u ladicama pokrivenim sa staklom i ne izložene prašini, dotično u dobro začepjenim flašama. Kruh ne smije da bude otvoreno izložen, već isto zatvoren u ormarima sa staklom, te se nikako ne smije dozvoliti publici ticanje rukama.

PRAVA

KOLINSKA
TVORNICA CIKORIJE
LJUBLJANA

Kolinska CIKORIJA

Otvor Jadrije. U prošlu nedjelju uprava kupališta Jadrije upriličila je službeni otvor. Radi lošeg vremena, tog dana nije bio rekordan broj posjetilaca. Na lijepom uređenju kupališta predsjedniku društva Jadrije g. Dr. Kožulu čestitali su u ime općine g. dir. Marko Ježina, a u ime P. O. K. poruč. bojnog broda g. Rasaković.

Moramo primjetiti da nije bila sretna namisao uprave Jadrije sa povišenjem cijene od 5 na 6 din., jer danas u ovoj krizi vodi se računa i o posljednjem krajcaru.

Sve vrsti naočala mogu se dobiti u drogeriji Vinka Vučića.

Vjenčani. Prijatelj našeg lista g. Dr. Ante Kapanović, odvjetnički perovođa vjenčao se sa dražesnom gospođicom Ankom Zenić. Mladom bračnom paru kumovao je g. Dr. Vinko Smolčić, općinski načelnik. Sretnim mladencima nasrdačnije čestitamo!

P. S. K. „Krka“ trenira. Što se više približavamo danu, kad će naši ljubimci veslači „Krke“ poći na Bled, da uzmu učešća u natjecanju za državno prvenstvo u veslačkom sportu, vidimo ih svake jutro i svaku večer kako se marno spremaju i treniraju u svojim lađama.

Kod samih veslača vlada veliki optimizam i borbeno raspoloženje za takmičenje. Sa takovim raspoloženjima ulazu sve sile u što bolji trening. Razgovarali smo se sa jednim od upravljača treninga, koji nas je uvjerio, da je optimizam veslača opravdan jer su dosadašnji rezultati u treningu potpuno zadovoljavajući.

Naše građanstvo za rad svojih reprezentivaca pokazuje veliki interes, pa se nadamo da će „Krku“ i materijalno poduprijeti kako bi mogli što kompletnije da pođu na Bled.

JAVNA ZAHVALA.

Duboko potresenim nemilim i neizbježnim udesom, gubitkom nezaboravne majke i sestre

MARIJE ud. PASQUALIN

zahvaljujemo i ovim putem svima, koji su se sjetili drage pokojnice, koji su saučestvovali u našoj velikoj tuži i nastojali nam olaksati boli.

Dugujemo osobitu hvalu, koliko općinskom ljekaru Dr. Martinu Šainu, koji nije žalio truda i požrtvornosti, eda bi našoj dragoj pokojnici produžio vijek, — toliko opet veleč. Don Tomi Perini, koji nas je u najtužim časovima tješio i koji je posljednje ostanke otrpao na vječni počinak. I još jednom svima onima, koji su na koji mu drago način počastili uspomenu naše premile i nezaboravne majke i sestre.

Ante, sin.

Antica ud. Stojanov i Olga Medini, kćeri.

Elena ud. Dulibić, sestra.

Ferdo Vidović, i Luka Vidović, braća.

Za se i ostalu rodbinu.

TIJESNO, 13. juna 1930.

ŽIGON i DRUG - Šibenik (Dalmacija)
Prodaja cipela i svake vrsti koža.

OTVORENO PISMO *

gg. Don Nikoli Tabulav-Truti i Don Ivanu Bjažiću u ŠIBENIKU.

Smatram svojom svetom dužnošću da Vas dvojicu kao moje najmilije prijatelje i dobročinitelje Delfinove porodice obavjestim da ću za kratko vrijeme preći na stanovanje u moju novosagrađenu kuću, koju sam sagradio sa vlastitim trudima, a ne tuđom imovinom, pak vas stoga pozivljam, da izvolite svojedobno pristupiti k mojoj novosagrađenoj kući i udijeliti joj pripadajući blagoslov, jer po tradiciji Delfinove porodice nje isključena mogućnost, ako bi Bog i meni oduzeo pamet kao što je oduzeo mojoj sad pok. teti Adeli Delfin, koja je vas dvojicu imenovala univerzalnim baštinicima njezine ogromne imovine sa kojom ste se silno obogatili i sebi obezbijedili doživotno skromno življenje, da i ja, kao i ona, u vašu korist oporučim, preporučujuć na osobiti način Vama g. Don Ivane Bjažiću, da brižno moju oporuku, koju ću Vam kroz kratko vrijeme izručiti, sačuvate, kao što ste brižno sačuvali drugi primjerak tetkine mi oporuke i u džepu ga nosili punih 15 godina. Moju pak sigurnosti svoje radi, treba da sačuvate najmanje 30 godina, da tako uzmognete eventualno postati vlasnici i treće Delfinove kuće.

Naknadno ću Vas obavjestiti o tačnom danu i satu kad će te imati da zatraženi mi blagoslov udijelite, nadom da će te se ovoj mojoj želji odazvati, dok Vas medjutim duboko štujem.

Šibenik, mjeseca juna 1930.

Vaš do preko groba zahvalni
Đenko Delfin.

* Za članak pod ovim naslovom Uredništvo ne odgovara.

Nesreća rumunjskih automobilista.

Nesretni slučaj, koji se desio rumunjskim automobilistima, a koji je svršio tragičnom smrću šofera Mandisa uzbudio je saučesće u svim slojevima našeg građanstva. Najveće interesovanje vladalo je za sudbinu ranjene gđe. Fulga, koja je prevežena na njegu i liječenje u banovinsku bolnicu. I kad se u građanstvu saznalo da je van opasnosti čulo se je vrlo simpatičnih želja za što brže ozdravljenje rumunjskih gostiju.

U utorak je priređen vrlo lijep sprovod poginulom šoferu Mandizu. Radi nesreće prekinuo je ekskurziju njezin vođa princ Ghika. On se iz Knina povratio u Šibenik i u ime rumunjskog auto kluba prisustvovao sprovodu oprostivši od pokojnika na groblju. Tom prilikom je iz Splita došao počasni rumunjski konzul g. Dr. Ivo Bulić. Sprovodu je također prisustvovao g. Subotić ministar n. r.. Od mjesnih vlasti pokojnika su ispratili na vječni počinak: Predsjednik zem. suda g. Dr. Dulibić; državni odvjetnik g. Dr. Burić; načelnik g. Dr. Vinko Smolčić; zastupnik bana i srez. načelnika g. Kukulić; predstojnik gradske policije g. Stalio i brojno građanstvo.

Moramo naročito istaknuti lijepi gest šibenskih šofera prema poginulom drugu. Oni su ga, kao žrtvu svoga zvanja, odvezli na posljednji počinak na automobilu. Svi su prisustvovali sprovodu i poslali vrlo lijep vijenac.

Na grobu su govorili g. Dr. Ivo Bulić i princ Ghika. U ime vlasti izrazili su g. Dr. Smolčić i g. Kukulić princu Ghiki saučesće. Princ je bio osobito dirnut kad mu je u ime šibenskih šofera g. Joso Juras — Rora isporučio saučesće porodici poginulog.

Vrlo lijepi vijenci su izrađeni u cvijarskoj trgovini g. Stipe Zorića.

Oglas licitacije.

Kod Banovinske Bolnice u Šibeniku, održat će se dana 4. jula 1930. u 11 sati prije podne druga ofertalna licitacija za opskrbu bolnice raznim živežnim namirnicama i gorivom za razdoblje od 15. jula do 31. decembra 1930. Za potanje obavijesti mogu se zanimanci obratiti Upravi bolnice.

Upravnik:
u. z. Pasini

Ljetna zabava Sokolskog društva. U nedjelju 15. juna priređuje naše sokolsko društvo zabavu na ljetnom vježbalištu na kojoj će članstvo i narastaj prikazati natjecateljne vježbe za svesokolski slet u Beogradu.

Početak u 8.30 sati. Ulaznice za odrasle 10 din., za đake i vojnike 5 din.

Novi list. U našem gradu počeo je izlaziti novi tjedni list „Katolik.“ Uređuje ga Don Joso Felicinović.

MALI OGLASNIK

Cijena do 10 riječi 10 dinara, svaka daljnja riječ 25 para.

Prvorazredno osiguravajuće društvo traži akvizitera za Šibenik i okolice uz proviziju i eventualno plaću. Upitati u upravi lista.

Na prodaju jedan gramfon sadva pera. i sa 28 ploča, razne veličine. Gramfon i ploče su u potpuno dobrom stanju. Adresa na upravi lista.

Izložba đačkih radova. Jučer u petak otvorena je u našoj realnoj gimnaziji izložba, đačkih radova. Trajat će 3 dana. Ova izložba, koja je i prošlih godina bila vrlo lijepo posjećena, privući će i ovog puta osobitu pažnju našeg građanstva. Ovih dana otvorit će se izložba radova i u državnoj učiteljskoj skoli.

Radovi na Šubičevcu. Agilno društvo „Šubičevac“ počelo je i ove godine sa radovima oko uljepšanja. Radi se na uređivanju puta, koji spaja gornji dio šume sa cestom kod vojničkog logora. Društvo namjerava, također, da povede akciju oko izgradnje puta prema Dubravi. Pošto bi taj put bio od velike koristi pa to selo bilo bi dobro do seljaci sazovu seoski zbor i da odluče da se doprinese izgradnji ovog puta od strane sela sa radnom snagom.

Koferencija ribara iz šibenske okolice održana je u ponedjeljak u salonu Grand Hotela „Krke.“ Na konferenciju je došao vrlo lijep broj delegata iz svih okolnih ribarskih mjesta. Raspravljalo se o ribarskom zakonu i drugim ribarskim pitanjima. Bilo bi u interesu razvoja ribarstva u našoj vrlo razvedenoj i za ribarstvo podesnoj obali, da učestaju ovakovi sastanci i da se naše ribarstvo podigne na jedan napredniji stupanj, tako, da bi pružilo što više koristi velikom broju stanovništva, kojemu je more i plug i motika.

Zakon o državnoj trošarini iz 1930. godine izašao je iz štampe pročišćen u naknadi g. Lovra Kalašića u Zagrebu.

Nakladnik je u istome umetnuo nekoliko obrazaca (formulara) u kojima je iznio više primjera izračunavanja pošiljaka rakije i spirita po svim mogućim tablicama, t. j. preračunavanjem prave jačine alkohola po tablici I., količine u litrama po tabl. III. i napokon izravnim preračunanjem iz čiste težine u hektolit. stepene alkohola po tablici IV.

Cijena je knjizi 20 Din. Onomu, koji taj iznos pošalje na nakladnikovu adresu poštanskom uputnicom ili čekovnom uplatnicom (koju se može dobiti kod svake pošte za 25 para) na ček. broj 36.549, dostavit će knjigu franko.

BRAĆA LAURIĆ — Šibenik.
Salon za dame i gospodu. Onduliranje kose. Posluga brza i tačna.

POKUĆSTVO
iz centra domaće industrije, Osijek, dobijete uz konkurentne cijene kod:
Stjepan Karković
ŠIBENIK

ŠIME ANTIĆ — Šibenik
Trgovina manufakturnom robom
Veliki izbor platna za rubije, sefira, oxforda, trikotaza i t. d. uz najumjerenije cijene.

Medjunarodno otpremništvo
Josip Jadronja
ŠIBENIK
(DALMACIJA)

Vaso Čok i Jovo Paklar
ŠIBENIK (Dalmacija)
Bogato skladište stakla za prozore, šupljeg stakla, porculana, kuhinjskog posuđa. Aluminijsko, emajlirano, papirnate robe, mineralne vode, bombona i t.d.
Vlastiti proizvod crkv. svijeća
Adresa za brzoj. Čok — Šibenik
Broj računa kod Ček. Zavoda — Sarajevo 4343.

„**SLAVIJA**“
TVORNICA SAPUNA
Braća Iljadica-Grbešić pok. Petra
ŠIBENIK
Proizvađa za domaćice najbolji i najkorisniji sapun za pranje rublja: žuti, zeleni i bijeli.

ANTE FRUA
= SIBENIK =
Ulica Kralja Tomislava.
Skladište
D. M. C.
i
TRIDENT
konea.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE -- ŠIBENIK
Centrala: u Ljubljani
Brzojavni naslov: Ljubljanska Banka — Šibenik
Telefon broj 18.
Podružnice: BREŽICE, CELJE, ČRNOMELJ, KRANJ, MARIBOR, METKOVIĆ, NOVI SAD, NOVO MESTO, PTUJ, RAKEK, SARAJEVO, SLOVENGRAD, SPLIT, ZAGREB.
Prima uloške na knjižice i na tekući račun.
Podjeljuje kredite trgovačke, mjenične i t.d. Obavlja sve bankovne poslove najkulantnije.
Dionička glavica i pričuve
Din. 60,000.000